

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 03506

UNTER FAYER

Yosef Papyernikov

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

י. פֿאָפִיעָרְנוּקָאָו

אַבְטָעֵר פֿילִיעֵר

לִידָעָה

פֿאָרְלָאָג "אַיִיגָנֶס" תַּל-אָבִיב 1939

Copyright by J. Papiernikow
Tel-Awiw, Zerubawel 10 — Palestine

דפוס "ליאג" רמת גן
דפוס עברי "ליאג" רמת גן
Printed in Palestine

• פֿאָפֿיְעָרָנִיקָאוּ * אָונְטָעוֹר פֿיְינָר

גַּלְעֵדִי וּוְאָס זַמְנָעָן דֶּא גַּעֲפָלָן אִין אָנוּ
פָּאָרָן חַוִּיתִי; בָּאָ שַׁוְעָל אָנוּ טִיר אָנוּ
אוֹרְפִּין וּוְעָגָן פָּוָן שְׂטָאָט אִין דָּאָרָף: אִין
גַּאנְגָן אִין פְּרִידְלָעָכָן, צָו אַרְבָּעָט, בָּנִי
אָנוּ אַיְטָרוּבּוּי, אָנוּ אַוְיָף דָּנָר וּוְאָזָן
אַנְטָקָעָן שְׁוָנָאִיט בִּיזְוּ אָנוּ שְׁלָעָכָטָס —
גַּעַת הַיְיָ לִיקְטָן.

הילע געצייכנט פון דוד גלבוע (האמער)

מיין ברענאנדיקער שטאמ

וואי זאָג איז דיז אַרומגעמען, מיין ברענאנדיקער שטאמ,
אוֹז צְבִינוּ אֶלְיָהּ אֵין פִּיעָר אוֹן אֵין פְּלָאָס
פָּוּן צְעָר אָנוּ צָאָר — פּוֹנְקָט וְוַיְהִי —
אוֹן וְוָאָס עַס טְרֻעָפֶט וּוֹ דִּז —
טְרֻעָפֶט אַוְיכָעַט מִיךְ :
דיין טְרוּיְמָר-זִינְגָּהָר, וְוָאָס בְּאַקְלָגָת
די נְעָסְטָן דִּינָעָן,
וְוָאָס אֲ יְעָדָר וְוַיְנַט צְעַטְרָגָט.

וואי זאָל איז דיז אַרומגעמען, מיין ברענאנדיקער שטאמ
אוֹרִיף וְוּמְעָנָס אַלְטְּ-צְעַצְוִיגָּגָט קָאָפֶ —
עַס לְאָזָן אַלְעָן דּוֹנְעָרָס זִיךְ אַרְאָפֶ
מִיט בְּכִיצְנָן, וְוַיְהִי שָׁאָרָפָן
אוֹן אוֹרִיף וְוּמְעָנָס יְعָדָר שְׁטוּרָעָס גְּרִיטִישִׁ אִיז
מִיט דָּעָר גְּאַנְצָעָר וְוִילְדְּקִיטִישִׁ זִיךְ צָו וְאַרְפָּן,
וואי אֲ רְוִיבְ-חִיה אֹרִיף דָּעָם, וְוָאָס שְׁוֹצְלָאָז אִיז אוֹן שְׁוֹאָה,
אוֹן — אַוִּיסְצּוֹוָאַרְצְלָעָן דִּז פָּוּן אַלְעָן טִיְּפָן,
אוֹן אַרְאָפְצּוֹוָרָאָגָן דִּז פָּוּן יְעָדָר פְּלָאָז,
אַרְאָפְטָרָאָגָן, וְוַיְהִי מִיט רְוִיךְ פָּוּן פִּיעָר-פְּלָאָס, —
וואי זאָל איז דיז אַרומגעמען, מיין ברענאנדיקער שטאמ ?

עפנט !

פוייקט עס טאג און נאכט מיר אין די אוירן :
— עפנט, עפנט, עפנט אונז די טוירן !
לאזט אריין ! — פון אומעטום געטראיבן —
אייז קיין אנדר איסזועג נישט געליבן :
קלאפען מינען ברידער אין בהלה,
וויי עס וואלט זיי נאכגעיאט די קללה,
נאכגעיאט אויף ביוז ווינטן קאלטע
פון די פרעםצע היימען, פון די אלטע,
וואו עס האבן דורות צוגעבונדן
און — פון בלינדרר שנאה אנגעצונדן —
ברענען זיי און שטייען איצט אין פלאמען
ביז די טיפסטע ווארכלען פון די שטאמען.

פוייקט עס טאג און נאכט מיר אין די אוירן :
— עפנט, עפנט, עפנט אונז די טוירן ! —
ערד אייז אין מדרירות אויך פארהאנען
ס'יענען כוחות גרייט זיך אינצושפאנען
אויך אין בערג אין שטיינערנע פון סטעפעס,
אבי קענען וווע דעם קאָפ צו לעיגן,
און צו פילג, או דאס העמד אייז אייגן,
און די געסט איז וואָרעם, ווי דער גלויבן,
און דאס ברוית איז זיכער, ווי באַ טויבן,
איין אַ כוח וועלבער גיט פֿאַרלוירן ...
עפנט, עפנט, עפנט אונז די טוירן !

*

וואי מען בייערט זיך אויף א געליבטער
 און מען וווערט צו איר פון טענות אנגעזונד —
 בין איד, צוויתע הימן מיינע,
 מיט דיר געוווארן ברוגז
 און א ברוגזער — מיט דיר מײַן גורל שוין פאָרְבּוֹנְדָן.

כ'האָפּ שווין מעד און גָּאוֹרְגִּינְשֶׁט אָוִיסְעָר — דֵּיך,
 סָאיָן הַגְּנְטָעָר מִיר גָּעוֹרִיסְן שווין די בְּרִיךְ,
 נִישְׁטָאָ, נִישְׁטָאָ שווין קִיְּן צְרוּרִיךְ
 צו אלֶאָז, ווֹאָס כ'האָפּ גַּעֲלָאָזֶת ווּוּ הַגְּנְטָעָר זִיךְ.

און אָפּשָׂר אַיְן מִין אַלְטָע הַיִּם נִישְׁטָאָ שווין מַעַרְ, נִישְׁטָאָ
 אַחַזְדִּיךְ הַעֲנְגָּנְדִּיקָּעָ הַיְמָלָעָן —
 נִידְעָרִיךְ אַוּן גְּרָאָ
 ווּוּ אָוִיסְגָּעַרְנוּן
 אַיְבָּעָר אַלְעָ מִינְעָ נָאָעָנָטָע אַוּן אַיְגָעָנָעָ,
 ווֹאָס זָכוּן בְּלוֹזָן דַעַם אָוִיסְוּעָגָ צוּ גַעֲפִינָעָן,
 אַוּן ווּוּ וַיְיַעַנְדִּיךְעָ וַיְעַרְבָּעָס בֵּי די טִיכְּן —
 טְרָאָגָן זַיִּי פָּאָרְלְוִירְעָנָעָ די קַעְפָּ
 צְעַשְׁלָאָגָן, ווּ פָּוּן שְׁוּעָרָעָ דּוּנְעָרְקְלָעָ...

נִישְׁטָאָ, נִישְׁטָאָ שווין קִיְּן צְרוּרִיךְ,
 אַוּן כ'האָפּ זִיךְ, לְאַנדְ, מִיטּ דִיר פָּאָרְבּוֹנְדָן,
 ווּוּ מִיטּ אַבְּגַנְדָאָזֶשׁ אוּפּ מִינְעָ ווּוֹנְדָן.

שכנות

תל-אביב און יפו, שכנות צוויי;
ס'איין יפו אלט, און יונג איז תל-אביב,
פאר וועמען ס'קומען טעלגעלד שיף נאך שיף
צום יפוער ברעה,
און גיעען אויסגעלאדען אווועק.

קוקט יפו א פארפינצטערטע,
און אגגעכמורייטע אויף תל-אביב :
איין הימל איבער ביידע,
בלוי און קלאר און טיף ;
איין זונ אבשינינט זיי בידין אזי הייל,
און טיר בא טיר,
און שוועל בא שוועל —
איין יפו אויפן פאן פון אירע טאג
א גראיסער שווערער וואלען
ביין צום תל-אביבר וועגן.
און תל-אביב איז : ליכט אויף ליכט,
א ליכטיק בילד גדרעמת אין גאלד,
א יונגע, א צעוזאקסען מיט אפעטיט,
וואס וואלט אויך יפו אינשיגען געוואלאט . . .

אייז ביין אויף דער יהודיע תל-אביב —
די שכנה יפו אין איר שווארץן שליער,
אונטער וועלכן זיי באהאלט
AIR קנאה, שנאה, גיפט און פיעער.

צו אבדאלאין

קוק נישט אבדאלאין אויף מיר, מיט איז נישט פארטרויען און זיטיקון חד, ווי א הונט קוקט אמאל אויף דער האנט... מיר זענען דא שכנים, פון אונטער אין הימל א בלויין איז ליכטיקע זון נאָר — אַוועקעמען דאָרף מען די וואָנט וואָס טילט אונָה, אַבְדָּאַלָּא, פֿוֹנְאַנְדָּעַר נישט גלייכּע, צום לאָנד.

אמת — עס זענען אַסָּאָר דאָ פֿוֹן "מיינָע" פֿאַרְהָאנָעַן, וואָס דאַלְטַן אוֹסְלָאנְדַּן דאָ אַיז זִיְּרַסְטַּן פֿוֹן דּוֹרְדְּרוֹת שׁוֹין, אַוְן וָאַלְטַן גַּעֲוָאַלְטַן דֵּיךְ אַינְגָאנְצַן פֿאַרְטְּרִיבַּן פֿוֹנְדָּאַנְעַן, פֿאַרְכָּאַעַן, פֿאַרְגָּעַמעַן אַוְן זַיְּן דָּאָ דִּי הֻרְשֶׁעָר אַלְיַיְן אַוְן זַיְּפַּוּכוֹן נַאֲרַדְיַיְן דִּי פֿוֹן דּוֹרוֹתִי-פֿאַרְשָׁאַוּעַטַּע קְרוֹזְיַן...

גלוּיַיְן מיר, אַבְדָּאַלָּא, אוֹ וַיְיַפְּלֵל מיר זענען זַיְּךְ פֿרְעַמְדָּלֶעַ אַז אַינְגָעַרְלָעַךְ וַיְיַטְּ, ווי דּעַר שְׂטָאַטְּשֶׁעַר אַיז פֿוֹן פֿעַלָּאָד — דִּי הַיְּמִישָׁע "שְׂוֹאַרְצָע", אַוְן "ברְּיוֹנָעַ" אַיז זִיְּרַעַר הַעַמְדָּלֶעַ — זַיְּזַעְנַעַן מיר פֿרְעַמְדָּרַע, אַבְדָּאַלָּא, אַוְן וַיְיַטְּעֵר אַסְּרָה, אַז פֿינְסְטַּעַרְרָעַר, פֿינְסְטַּעַר אַפְּיַלוֹ אַיז לִיכְטַּפְּן חַנְקָץ...

זוּוִיס נישט, אַבְדָּאַלָּא, צַי האָסְטַּמְּקַדְּשַׁת מִיךְ אַינְגָאנְצַן פֿאַרְשָׁטָאַנְעַן. יַשְׁטִיקְשָׁה! צַי פֿרְיַעַר, צַי שְׁפַּעַטְעַר, — דוֹ וַוְעַסְטַּשְׁוַיְן פֿאַרְשְׁטִינְן. אוֹ סְזַעְנַעַן, ווי אַיךְ דָּא — אַסָּאָר נַאֲרַד אַזְעַלְכַּע פֿאַרְהָאנְעַן, וואָס זענען אוֹיַי ווי פְּאַרְ זַיְּךְ — גְּרִיאַת מִיטַּדְיַר אוֹיַק צוֹ גַּיְן — נישט לאָז דֵּיךְ אַונְטַעַר דּעַר בִּיטַשְׁ פֿוֹן עַפְעַנְדִּי, אַלְיַיְן.

פינסטערניש

... פינסטערניש וויל גישט קיין ליכט דא —
(דאס ליכט מאכט זי בלינד ...)
און זי ריסט זיך פארלעשן עס,
עלען מיט סטעהפישן ווינט,
און זי ווארט זיך דערדייף, ווי א הוונט פון דער קיטט,
און איז גרייט — —
און איז גרייט עס צו שיקן דעם טויט : —
גוי, פארלענד, גוי פארניכט,
און א סוף מיטן ליכט,
און מיט די, וועלכע טראגן דאס ליכט וו אריין,
און זאל פינסטער דא זיין,
ווא אמאל איז געווען :
ס/אי דער בליז פונגעם מעסער דעם בלאנקן — דאס ליכט
און דעם רוייב קען מען אויך אינדעראפינסטער דערזען ...

און וואלקנס מיט פינסטערניש ציען איזו —
איבער וואלה, איבער פעלד,
איבער הוין, איבער צעלט,
איבער שטאלאן מיט קי,
איבער רינגער און שאה,
איבער מענטשלעכער מי
און פאראמאטערט געזיכט,
איבער רוי איבער שלאה,
איבער חלום פון ליכט.

אין נעלט פון שרעק

או די לופט שמעקט מיט בלוט אוון מיט פיעער אוון שרוויט —
לייגט מען באנאכט אוון מען טראכט וועגן טויט;
פון א טויט, וואס קען קומען צו יעדע מינוט,
דורך קאלטע, דורך רוצחישע בלוטיקע הענט
וואר האבן דאס מענטשלעכטטע לאנג שוין געשענדט.

אווי יעדע נאכט נאכט שליסן די טיר,
ווען ציווארט, או די רו זאל מיך קומען באשלאפֿן —
פיל איך דעם דרויסן ארום אוון אין מיר,
ווי די טיר — א פארמאכטטע — געבליבן וואלט אפֿן,
אוון אינדערטיה, אויף דער שועל פיל איך נאכט,
צעשויבערטע נאכט, וועלכע הערט נישט אויף דראען,
וויי עס וואלט האלטן באם אויפֿרייסן עפֿעס
אנזינס, וואס קען ברענגן פֿאַר שרעק צו שגעון.

די שווארצע האנט

אויך דא שוין האט דערגרייכט די האנט די שווארצע
וועלכע זיעט חשכות איבער וועלט,
און שנידט און פירט די פרוכט פון שווארצן שנייט אויך
דא, פון גאלדערנוועם, פון ינגונג פעלד.

שוין טאג, שוין לאנגע טאג, ווי שווארצע וואלקנס
ווערין אין די נאכט פון שרפהה רoit,
און בליגדער מענטשנ-שטרעם פון דער פינסטער
גייט אויף לעבן און לאזט איבער — טויט.

און הענט, וואס אקערן באטאג און זיין,
מוון בייקון טראגאן גאנצע נאכט,
און וואַזְזִין, גרייט-זִין — אויפגעמען דעם שכן,
ווי ס'פֿאָרדִינֶט אָזָא, וואס רויבט און שעט.

און ס'טרעפט זיך אפט (וויי ס'קען און ס'מו זיך טרעטען
אין א צייט פון פיעער און פון גרויל) —
און ס'הילט "אָזָא" פאר וויטאג, ווי אַחֲיה
אין דער נאכט געטראפּן פון אַקויל.

און ס'טרעפט, און ס'קלאגט "אָזָא" זיך פאר אַיְד וווען,
קלאגט און ווינט און שלאגט זיך קאָפּ און וואָנט
און שווערט באָ "אלְלָא" — נעמען וווען נקמה
און עפּענדיס רויבערישער האנט.

די האנט, וואס פירט, פאָרְפִּירט אַזְעַלְכָּע בְּלִינְדָּע,
פירט פֿאָר אַרְעָם לֵיכֶת פֿוֹן גְּרָאַשְׁנוּ-גְּעַלְט ;
אַחֲנָט, וואס וויל זיך פֿעַטְ-מַאֲכָן דֻּעַם באָדוֹן
אוּקְ מִיט זַי — דָּאָס ווַיְלְדַ-גְּרָאָז אַוְיפָּן פֿעַלְד.

פליטים

צינדט מען ביימער — ברענצען געסטן,
פליען פיגאל זיך פונאנדער — —
וoidער אלטער גלוט-ביבלדער
דא — נאך גלוט-איבערוואנדער.

וoidער בילדער אויפגעלאכטע
איןעם פאלקס-גורל דעם הארבן
(טרעמאכטש וויילען און מינקאויסקיס
גראע ליוונטען און פארבן) :

שריפות, ואלקנס רoid און פלייטים,
אויגן פול מיט שרעק געצונדן,
קליאטשעס, פירלעך פול מיט בראכווארג,
נוית אין קלומיקעס געפונדן :

ציען אלטער, ציען יונגער
און א וויאהין צו וויסן —
אבי מיט א גרויסער עדה
ערגעץ זיך צונזיצזיגסן.

און צעטראיבן, און צעטראגן,
ווי א טשערעדע — פון פלאמען —
צו א סטאדע צו א גאנצער
טוליען זיך, און זיין צוזאמען : —

ויצט מען אויף די טראעפ און שעועלן,
לייגט מען אויף די גאָסֶן-ברוקן,
מען צעווייקלט זיך, אַעֲבִינְדְט זיך —
וואָל מען אויף די ווונְדָן קָוִוּן!

וואָל זי זען, די זונ, און לֵיכְטָן
אויף דער פרוכט פון בלינְדָר שְׁנָאָה,
פרוכט אַין פִּינְסְטָעָרְנוּשׂ גַּעֲפָאַלְן
הָאָרט, ווי אַיְלְבִּירְטָן, ווי גְּרִינְעָן.

וואָל לבנה, זאָלָן שְׁטָעָרְנוּ
וואָאָךְ-זַיִן אַיְבָּעָר נִישְׁתָּגְּהִיטָּע
אַוְגְּנְטָעָר הִימְלָעָן-שְׁלָאָפְּנְדִּיקָע
שָׁאָף אַנְטָלָאָפְּעָנָע פָּוּן שְׁחִיטָה.

בארעמה הארץיקע

די דערמאנקן-שוועסטער צוויי
נחמה און מארטא — גנוויזמעט.

זענען קראאנקן-שוועסטער צוויי
וואי יעדן טאג — אוועק איזוי
מייט גיבע טרייט
צומ וויסן הויז,
וואו קראאנקהייט בליט
און קווקט זיי אויס
מייט הייך און פיבער —
דורשטייך נאך די שוועסטער-הענט,
וואס ליגן צו און בינדן איבער
מייט אוזעלכע ליליען-פינגער,
גיסן זאלבן, צילין טראפנס,
מאכון לינדער, מאכון גרינגער,
מאכון זויכער דעם צוקאפנס.
און מיט אויגן — טויבן-אויגן —
בארעמה הארץיק אַנגעבעגן,
וואי דל מאמעס איבער קינדער —
קראאנקע אין די קראאנקן-בעטן,
וואי אין קופעס שבוי — צו גלעטן,
וואראעם גלעטן, וואראעם טרייסטן :
וואעסט נאך ווידער, ווידער, ווידער — — —
אלע זענט איר אונז דא, ברידער,
אלע זענען מיר איך שוועסטער
אין סכנה, אויך, אין גרעסטער ...

און די קראנקע —
שמייכלען, דענקען :
דענק איד, הארציקע און צארטער,
דענק — נחמה,
דענק דיר, מארטער ! ...

אם איזויא האבן זי —
די באָרעלעהָאַרץיקע, די צוּי, —
צומַהוּן צום וויסן זיך פאנומען,
און דאס שווארצע געל נישט אַריבער,
און פון שונאָס שטאט נישט צְרִיקְנָעָקְמָעָן ...

בַּיְמָעֵד אֵין פְּלָאָמָעָן

זונען ווי אויף הירשען-פיס
געשטאנען, ביימעלעך אין פלאמען,
איבער וויארטן אייבער מיילן —
ニישט צום אַפְגָעַלָּשָׁן זָעוֹן :
און עס האבן זיך פאָר צער
געלאַשָּׁן אִינְצִיקְוִוִין די שטערן.

און דער טאג האט נישט דערקענט,
וואָס ער האט אַנגָעַטְרוּיט דער נאָכָט,
און ס'האָט באַיגְנָעָן זיך געֲדָאָכָט :
אוֹסְזַוְילְ דֵי זָוֵן אַלְיָין
פאָר טְרוּיְעָר אָוּן פָאָר צָעֵר צְרוּיָּק פָאָרְגִּין.

נאך שחיטה

זוי שוואר, ווי בלאָס איז איצט דאס שטאָרְקְסְטַע ווֹאֶרט
פֿון טְרִיִּיסְט — נָאָך מָאָרְד, נָאָך מָאָסְן-מָאָרְד,
נאך שחיטה
אייבער יונגע בִּימְעָלָעָר,
ערשְׁתָּן אָרוֹאָס אַוְיפְּגַעְבְּלִיטָעָן.

זוי שוואר איז און ווי בלאָס דאס טְרִיִּיסְט-וּוֹאֶרט,
און ווי קלֵין איז איצט די גְּרָעֵסְטַע שְׂטְרָאָף
פֿאָר די, ווֹאָס האָבָן אָוְמְבָאָגְנְעָדִיקְט זִי פֿאָרְדִּינְט,
כָּאָטְשׁ סְהָאָבָן פֿירְעָר זַי, ווי שלְעָכְטַע פֿיטְעָרְעָד
פֿאָרְפּֿרְעָט אָוִיף פֿרְעָמְדָע פֿעְלְדָעָר ווי די שאָח,
און אִין דָעַר פֿינְסְטָעָר, אִין דָעַר בְּלִינְד —
געַהֲיִיסְן צִינְדָן, אָוְנְטְעַרְצִינְדָן,
געַמְעַן אוֹף צְוַהְיָה דָעַם ווַיְמַט
און יְדִיְשָׁ אָרְעָם גּוֹטָס
און אוַיְסְגְּעֻווֹיִינְט פֿאָרְמָעָג —
צַו לְאָוָן אייבער נָאָכָט
מיַט אַש אָוָן רְוִיך אָוּוּק.

אִיז יְעַדָּע שְׂטְרָאָף אִיצְט קלֵין
און יְעַדָּע טְרִיִּיסְט-וּוֹאֶרט — שְׂוֹאוֹךְ :
וועַן צָעַר מָאָכָט שְׁטוּמָה, ווי שְׁטִינְן —
אִיז אָרְעָם יְעַדָּע שְׂפְּרָאָן.

נקמה

עמ' אונטערשיד

— 772 —

פֶּתֶן אָוֹן גַּאֲלָה

צע", "ברוניגע",

ט פאר זיער שונא.

Digitized by srujanika@gmail.com

בְּאַסְפֵן זִינָעָר, דָעֵר יִקְרָא

אוֹר דִּי שׂוֹעֵל

הנץ חון רמה גראן :

Digitized by srujanika@gmail.com

[View Details](#)

וַיִּסְגַּע בְּרָאָכָן

- 8 -

אתם דבר בלוגין הומלץ

卷之三十一

Digitized by srujanika@gmail.com

פָּנָן אַיִלְעָרֶפְּאָלִי פָּנָן שְׁלָאָכְטָן

און — ס'אייז דער הונט, ווי קיינמאָל גַּרְנִישֶׁט
(פֿון גַּעֲוֹוִינְהַיִיט שְׂוִין) — אָוּוּאַק אַלְיַין
צָוּם שְׁכַּן אַפּוֹרִיסִיד, זִיךְרַ שְׁפִילַן מֵיטַּ דִּי קִינְדַּעַר,
אַדְעַר צְפָלָעַקְן בֵּי אִים אַיְן הוּא אַבְּיַין
(וּוי אַלְעַ מַאל), נַאֲר אַפּוֹרִיסִיד
הַאָט אַוִּיך אַוִּיך אִים גַּעֲקוּמַט שְׂוִין פִּינְגְּלָעַך,
וּוי עַד וּוְאַלְטַּ גַּעֲזַעַן בֵּי זִיךְרַ אַיְדַּ ;
און אַפּוֹרִיסִיד באַשְׁלָאַסְּן הַאָט, אִים פְּטַרְן,
בֵּין : אַיְינְמַאל, בֵּי דָעַם הַוְּנָטָס אַזְּאַ וּוִיזְטַּ,
הַאָט אַפּוֹרִיסִיד אַכְּאַפְּגַעַטְאָן אִים פָּאָרְן הַאַלְדוֹן —
דָּעַרְשְׁטִיקַט אָן — טַוִּיטֻרְהַיִיט —
צְרוּרִיךְ אַרְיִינְגָּעַוּאַרְפַּן אִים צָוּם יִדְּ,
אוּוּחַ יַעֲנַעַר זִיכְרַ פֿון פְּלוּוּיט.

אונזער שכן

אין אונזער ברזינעם שכן מיט דער אָרְעַמֶּר קעפִיעַ און אַבָּאֵעַ —
האט זיך אין אַטָּאָג אֲשִׁינְגָּעָם, אויפֿגּוועָקָט דער סְטָעָפֶ
און אַיִנְעָם סְטָעָפֶ — דער ווילְדָעָר מענטש — די חֵיה;
און דער שכן אייז, נישט מיר, נישט דרי, אַרוֹיס,
מיט בליצנְדִּיקָע אָוִיגָּן און מיט שטשיַּרְעַנְדִּיקָע צִיְּנָעָר;

קעגן אונזער הוֵית, —

און אַגְּנָהָוִיבָּן צו באָוָאָרְפָּן אָנוֹ מיט שְׂטִינְגָּעָר,
און דער גָּאָז — גָּעָטָן זִיךְ פּוֹנְגָּעָם אַרט אַרְיס,
און זיך אַרְיִינְגְּעָרִיסָן ווילְד אַין אַונְזָעָר גָּאָרטָן,
און דָּאָס גְּרִינְס גַּעַנְומָעָן טְרַעְטָן מיט די פִּיס,
און ווֹאָס עַר הָאָט נִישְׁתְּ מִיט די פִּיס גַּעַקְעָנְטָ —
גַּעַרְיסָן אַין גַּעַבְּרָאָכָן מִיט די העַנְטָן,
און ווֹאָס עַר הָאָט נִישְׁתְּ מִיט די העַנְטָן גַּעַקְעָנְטָ —
געַלְאָזָט מִיט פִּיעָר אַין פַּאֲרַבְּרָעָנְטָ.

און אוֹ דער ברזינְעָר שכן אַונְזָעָרָר
הָאָט אַפְּגַעְתָּן שְׂוִיז, ווֹאָס עַר הָאָט גַּעַטְוִיז,
און אייז, ווי קִינְמָאָל גַּאֲרַנִּישָׁט, מִיטָּן פְּנִים קָעָן זָוָן
גַּעַקְוּמָעָן צו דָּעַם בְּרוֹנוּם אַונְזָעָרָן נָאָך ווֹאָסָעָר,
און מִיר האָפָּן אִים אַ פַּרְעָגְגַעְטָוָן: הִתְחַנָּן?

ס'טיטש ? ! — אַ שְׁכַן, נִשְׁתַּפְּן חַיָּנֵט אַ שְׁכַן —
 גַּיִיט אֹן גַּעֲמַט — — — — —
 אֹן קַומֶט נָאָר אֹן חַרְטָה אֹן בָּאָדוֹרָן — — —
 אֹן דָּעֵר שְׁכַן הַאט זִיךְ וַיַּי אֲקִינְד פָּאַרְשָׁעַמֶּט
 אֹן וַיַּי אֲשֻׁפֵּס פָּאַרְלּוּרְךָן,
 אֹן פָּוּן גְּלָאנְצִיכְּן אֹן קוּפְּעָרְדְּ-בְּרוּנְגָּם שְׁטָעָרָן
 מִיט אֹן אַרְבָּל זִיךְ וַיַּי אֲוַיְשְׁ-גַּעֲטָוּן דָּעֵם שְׁוֹיִיס,
 אֹן תְּמָעוֹזָט גַּעַשְׁמִיכְלָט מִיט דָּעֵר צִיְנָעָרְדְּ-וַיִּיסְקִיט : —
 הָע ! אַיְיךְ וַיִּיס ? !
 נִשְׁתַּפְּן אַנְדָּעָרְשִׁי נָאָר אֲשַׁד הַאט מִיךְ גַּעֲטָוּן אֲכָפָן ;
 — אַיְיךְ וַיִּיס ? ? — גַּעֲקוּמָעָן דִּי שָׁבָאָב,
 גַּעַזְאָגָט : גַּיִי, נָעַם, סְאַיְן דִּינְגָּס ;
 גַּעַזְאָגָט,
 אֹן אַלְץ, וּוֹאָס אַיְרָפָרְמָאָגָט —
 אַיְן מִינְגָּס ;
 גַּעַזְאָגָט, אֹן יִידָּן — — —

האָבָן מִיר דָעֵם שְׁכַן אָנוֹזָעָרָן דָעַרְקָלְעָרט,
 אֹן סְאַיְן זִין אָוְמְצָטוּרְיִי אֹן שְׁרָעָק פָּאָר אֹנוֹ — אָוְמוֹזִיסְט ;
 אֹן יִידָּן זָכוּן בְּלוּזָן אֲהיַמְּ-יוֹו אַוִּיפָּ דָעֵר עָרָד,
 אֹן עָרָד, וּוֹאָס לִיגְט בָּאָרוּוֹאָרְלָאָזָט אֹן פָּאָרוּוִיסְט
 אֹן בָּעֵט זִיךְ : גַּעֲמַט, בָּאָפְּרוֹכְּפָּעָרט מִיךְ, כִּיבְּנִי גְּרִיטִיט
 צָו צָאָלָן יַעֲדָן פָּאָר זִין מִי מִיט בְּרוּיט —

אייז דא גענוג, אפֿילוּ דא אין קלינגעם לאנד,
וואו ס'שטייקט און דרייקט אי אונגע, אי אײַיך,
וועי מיט א שטיוול אויפֿן האָרְצַן — אָהָאנְטַן...
אָהָאנְטַן, ווֹאָס שִׁיצַּט נָאָר דֵי, ווֹאָס זַעֲנָעָן רַיְיךְ.

דעָר שְׁכַּן האָט גַּעַהָעֶרטַן, גַּעַהָעֶרטַן,
אוֹן זִיְּתִיק זִיךְ פַּאֲרָקּוּקְטַן,
אוֹן זִיְּתִיק זִיךְ פַּאֲרָקְלָעֶרטַן,
גַּעַטְנוּ פּוֹן צּוֹשְׁטִימָנוֹג אַ רְוִיעָן בְּרִילַן: אָהָא!
צָוָם סּוֹפִי, דַּעֲרָמָאנְט זִיךְ אוֹן זִיְּן פַּעֲטַן בִּיכְיִקְוּן עַפְעַנְדִּי
אוֹן אַ שְׁפִּיְּגַעַטְנוּן: אַ קֻּלְבַּ אָזָא!

קלאג און איינגעהאלטנקייט

הענגען טאג דא איצט, ווי קללות
פול מיט פינסטערניש פון טויט,
מיט לויות און יללות
קלאג און — איינגעהאלטנקייט.

טאג מיט פיעער, קוילן, מעסער,
בלוט אין איבערפולער מס ;
און דער גרויל און שוידער — גראעסער
ווערט, פון ווייד-געשיי : פארוואט ?

און ווי לאנג נאך ווועט עס דירן
אט דער ווילדער שדים-שפיל,
און ס'וועט הפרק גיין פאROLוירן —
לעבן, האב, און — שא און — שטיל...

פונקט ווי נעכטן, אייערנעכטן
ערגאץ אין א גלוט-לאנד —
לאזן, ווי די שאפ זיך שעכטן
און נישט רירן מיט קיין האנט ...

דא — ווּס'האָפַן הענט באָוויזן
ווענדער פון פֿאַרְמַעְסֶט אָוֹן שׂוׂוֹנוֹגָן,
אוֹן מִיט כּוֹחוֹת, ווּי דֵי רֵיזָן —
אלטקייט אַנְגַּעַשְׁטַעַכְט מִיט «יָונָג».

אוֹן גַּעֲפַרְעָנֶט אַנְטְּקָעָגָן פְּלָאָקָעָר
פָּוּן גִּיהְנוּמְדִיקָּע טָעָג
אוֹן אוֹיפָּךְ בְּעָרָג, גַּעַשְׁלַעַפְט דָּעַם אָקָעָר,
אוֹן דּוֹרָךְ פָּעָלוֹ — גַּעַשְׁנִיטָן וּוָעָג.

אוֹן דָּעַם טְוִיט בְּאָרוּעָגָט צָוָם לְעָפָן
אוֹן גַּעֲמָאָכָט פָּוּן חָלוֹם וּוּאָר,
אוֹן אלְיַין — זִיךְר אַפְּגַּעַגְעָפָן
פָּאָר אָ קּוּמוּנְדִּיקָּן דּוֹר.

פָּאָר אָ דּוֹר, אָ קּוּרְנְדִּיקָּן,
וּוִי אָ מִילְגָּרוּים פּוֹל מִיט זָאָפָט,
אוֹן וּוִי עָרָד, וּוָאָס זָאָל צְעַשְׁיָקָן
איַן דּוֹעָר וּוּעָלָט אִיר פְּרוֹכָט פָּוּן קְרָאָפָט.
— — — — —

הענְגָּעָן טָעָג דָּא אַיְצָט, וּוִי קְלָלוֹת
פּוֹל מִיט פִּינְסְטַעְרְנִישׁ פָּוּן טְוִיטָט,
מִיט לְוִוְוָת אוֹן יְלָלוֹת
קְלָאָג אוֹן — אַיְינְגָה אַלְטְּנָקִיִּט.

פָּרְוֹאָס אָוָן וּוַיְלָאָנָג

אין פול שוין די לופט דא, מיט קלאג און געווין
אונ מען וויסט נישט: פאָרוואָס? אונ מען וויסט נישט: ווי לאָנג-
מען ווועט נאָך לוויתס כסדר דא גײַן
הוות אַטרוייעַריך, טייפּן געזונקענעט גאנְג,

אָזֶן טְרָאַכְטָן, אָזֶן מְאַרְגָּן גַּעֲשָׁעָן קָעָן מִיטָּמֵיר
אָזֶן מִיטָּי יְעַדְן פָּוּן אָנוֹן דָּא — דָּעַר זַעֲלַבְיקָעַר סְוֻףָּה,
אָזֶן — פָּאַלְוָן אָקְרָבָן, וּוַיְילָסְלוּיְיעַרְטָן אוֹיףָה דִּיר
אַיְינָן דָּעַר פִּינְסְטָעָר — דָּעַר פִּינְגְּטָן, וּוֹיָאָטְכְּבָעָר אוֹיףָה שָׁאָה.

אנו פאלן, ווי אונטערגעשאנן אין פלי,
מייט צעבונדענע הענט און פארריסענע קעפ
ביבים ברענונג אָ קרבן דער בלוטיקער מי —
אויף צו וועקן צום לעבן דעת מדבר און סטעפ.

— פָּאַרְטָרָגֶט בִּישְׁתַּמֵּשׁ דָּעַר שָׁכַן: דָּעַר זֹן פָּוּן מַאֲכָמָעַ —
— וּוֹואָס אַין שְׁכָנוֹת מִיט אַיִם, וּוֹ פָּאַרְוָאַרְלָאָזְטְּקִיַּת בְּלִיט —
— פָּאַרְוָאַנְדְּלַט דִּי וּוּסְטְּקִיַּת אַין דָּעַרְפֶּר אָונֵן שְׁטָעַט —
— הַיְמָלָאָזָעַר שָׁכַן — דָּעַר יִיד.

אוון מען וויסט נישט : פאָרוֹוואָס ? אוון מען וויסט נישט : ווי לאָנג ? ! ...

בלוט און פיעיר

בלוט און פיעיר ; בלוט און פיעיר ; —
ויאס וועט זיין דערפונ ?
וואלט די אויגן כאטש נישט ריסן
אט איזוי די זוּן,
און נישט לייכטן און באלייכטן
אייז צער און גרויל,
וועלכער לאזט אויך ביימלעך יונגע
שטיין, פארברענט אויף קויל.

בלוט און פיעיר ; בלוט און פיעיר ; —
ויאס וועט זיין דערפונ ?
וואלט דאס שיינDEL די לבנה,
כאטש זיך אויסגעטן !
וואלטן שטערן זיך געלאשן
אין אזעלכע נעכט,
ווען עס טראפעט אויך אינדעראפינסטער,
דער, ויאס רויבט און שעכט.

בלוט און פיער ; בלוט און פיער ; —
וואס ווועט זיין דערפּן ?
וואס ווועט זיין פּון אונזעָר חלום
איינעם לאנד פּון זון ?
ציט דער היימ-חלום זיך וווײַטער
(נאך אֶזְוִי פֵיל יָאָר !)
אדער — ס'איין קאַשְׁמָאָר, פֿאָר אוֹיפְּשָׁטוּין
זוֹ דער גְּרוֹיסָעָר ווָאָר.

אין בלוט און אין פייער

אין בלוט און אין פייער
קומט אויס אונז די חיים דא צו בויען,

אין בלוט און אין פייער —
צו ליגן די ציגל און טראפ
און וואקסן און שטייגן אויף זי,
אין די הימלען די בלוייע,
וואס ליגן צעללאטען דעכער,
אויף טורעמס און קעפ.

אין בלוט און אין פייער.
קומט אויס אונז צו גיין אלץ אנטקען,

אין בלוט און אין פייער —
צו פירן דעם אקער אין פעלד
און ווארפַּן, ווי בריקן —
געפלאטען דעכער צעללאטען וועגן,
און פילן אין אויפטו —
דאס ווערן די אקס פון דער וועלט.

ニישט דערקענט

כהאָב זי נישט דערקענט, די ברידער מײַנע,
ニישט דערקענט —
ווען פיעיר האָט אַרומגעכֿאָפֿט דאס לאָנד
און שטָאָט אָונְ דָּאָרְפּ — געברענט,
און ס'האָפּן מײַנע ברידער אוּף סִירענְדְּרוּפּ —
געטָאָן זיך דָּאָן אַ לאָן אַרוֹוִיס
פֿון יַעֲדָן צַעַלְטִי, פֿאָבְּרִיךְ אָונְ הוַיְזָן
און מַחְנָהָיוֹיִזְן — אַנְטְּקָעָגָן שׁוֹנוֹא זיך גַּעַצְיוֹגָן
מייטָן אָפְשִׁין פֿון דָּעַר שְׂרִיףָה אֵין די אוּגָן,
און אָזְוִי — צַעַשְׁטָעַלְטִזְקִים זיך וּוֹאנְטָן נָאָך וּוֹאנְטָן,
וּוי שְׂטָאָל אָונְ אַיְזָן, קָעָגָן פֿיַּיל פֿון בּוּיגָן.

בְּהָאָב זי נישט דערקענט, די ברידער מײַנע —
ווען געפְּאַנְצְּעַרְטָע מִיט גַּלוּיבָּן —
הָאָבָּן זי דִּי אַקְעָרָם אוּף די פֿעַלְדָּעָה אוּסְטְּגַעַשְׁפָּאָגָט,
גַּעַכְּאָפֿט די פֿערְד
און מייטָן גּוֹרְל אֵין דָּעַר הָאָנְטָן —
אַ רִיס גַּעַטְוֹן זיך וּוי די אַדְלָעָר פֿון דָּעַר עָרְד

און ווי א בליעז — אויף בארג זיך אויגעהויבן,
ווי א דונער — זיך אין טאל אראפגעלאזט
און קולות, ווי די שטינער, אויסגעשאָטן :
אונזער ערְד !
מיר האבן זי באטראָטן
וויסט, פֿאַרְלָאָזֶט ;
— זאל פרוּווֹן ווער די שפֿיַיכְלָעַרטס אונז צערוּבִּן,
— זאל פרוּווֹן ווער די שיַיעַרְס אונז פֿאַרְבְּרָעַנְעַן .
מיר וועלן וויזן ווער און וואָס מיר זענען ! ...

האָב אֵיך נישט דערקענט, די ברידער מיינע :
פאַסְטוּכָּעָר, מיט גוּטָע אַוְיגָן שאָפְעַנָּע —
פֿוֹן פֿעלְדָּעָר אַגְּגָעַלְאַפְעַנָּע
באַשְׁיצָן שאָף אָוּן רִינְדָּן,
ווען סִיעַנְעַן שְׁוִין גַּעַשְׁטָאַנְעַן :
מָאָן אָוּן ווַיְיַיְבָּ אָוּן קִינְדָּן,
וּי עַקְאַלְיִיפְטוֹסָן אָוּן טָאנְעַן
קָעָגָן מְדָבְּרוֹוִינְט :
די פִּיס פֿאַרְוּאַרְצָלְט אַינְדָּעַרטִיךְ,
די קָעָפְּ פֿאַרְקְלָעַטְעָרט אַינְדָּעַרְהָוִיךְ,
די הענט גַּעֲרִיכְצָטָע אַינְדָּעַרְבְּרִיךְ,
געַהְיַלְתָּ אָוּן פְּלָאמָן .

געהילט אין דויַך
און — ווי די פעלון — נישט געפֿרענט ...

און נישט דערקענט זיַי, נישט דערקענט
האָב אַיך, די ברידער, מײַנְגַע ברידער,
נישט געגּוֹיֶבֶט אָז, פֿוֹן דָעֵר נִידָעֵר
וועלָן זַי זַיך דָא דָעָרָהִיבָּן;
אָז פֿוֹן מײַנְגַע ברידער — לעמָעָר
זענען אויסגעוואָקסָן — לִיבָּן.

מיר

מיר וועלן פון ארט זיך נישט דירן,
מיר וועלן פונדאנגען נישט גיין —
איד זאלט אונז אפלו נישט לאזע
א שטינן אויף א שטינן : —
אווי האבן יונגע, אווי האבן אלטע באשלאסן,
ווען ס'האט זיי דער שכן — דער שונא —
די הייזער באשלאסן,
ווען ס'האט זיי דער שכן
די פלייטן און טירן געבראכן,
דעט גארטן, דאס פעלד און דעם שייער
געלאזט מיטן פייער.

מיר וועלן פון ארט זיך נישט דירן,
מיר וועלן פונדאנגען נישט גיין,
און — ס'האבן זיך לעבענס געקלאלמערט
צום ארט, מיט די נעהן און ציין :
מיר האבן דא מדפר און סטעהט בלויו באטראטען,
אין וויסטקייט געקומען — געפינגען א הימן,
מיט שווייס און מיט בלוט זיך אין אויפובי פארקנאגטען,
געוווען דער צעמענט דא, די ציגל, דאס ליאם,
אייצט קענט איר אונז נאר אונטערברעען דעם בויים
אבער נישט צו די ווארכצען די טיפע דערגנין.

מיר ווועלן פון ארט זיך נישט דירן,
ニישטֿא קיין צוריק פֿאָר אונַגְ נִין!
מען האט אונַגְ די בריקּוֹ געריסַן,
מען האט אונַגְ די ווועגן פֿאָרְשֶׁפְּאָרטַן.
אייר קענט אונַגְ ווי שונאים — באשין —
מיר זענען, ווי פֿעלּוֹן שוין הארטַן,
דעָר גוּרְלַן, עָרְ האט אונַגְ גַּעַשְׂטִיבְּגַעַרְטַן,
דעָר אַמְתַן — גַּעַגְעַבְּן גַּעַדְלַדְ
אוּפּּוֹן טָאגּ פֿוֹנוּם מְשֻׁפְּט צָו וּוּאַרְטַן,
דעָר טָאגּ קָעָגְן די, וּוּמְעַנְסַ שְׁוֵלְדַן
סְאיַן — פֿיִיעָר אָוָן בְּלוּט אַוִּיפּ פֿעַלְדַעְרַן
פֿוֹן אוּפּּילְעַבְּ, דּוֹרְךּ אָוָן נָאָר אַלְיַן;
מיר ווועלן פון ארט זיך נישט דירן,
מיר ווועלן פֿוֹנְדָאָגְנַעְן נִישְׁטַ גַּיְן.

זיי זענען אומעטום די זעלבע,
אומעטום מיט אלץ און אליעמען נישט גלייך —
די יעניקה, וואט זיעיר ציל דער אינציקער
אייז : ווערין רײַך נאָה, רײַך,
און לֵעֶבֶן גוֹטָע טָעָג,
און לֵעֶבֶן גוֹטָע נְעַכְתָּא,
און זיכער זיין מיט זיעיר רוייב-פֿאַרְמָעָן —
געהיתן און פֿאַרְהִיטָן — דורך די קְנָעָכָת.

די פֿעַטָּע הַעֲכָת —
זיי זענען אומעטום די זעלבע ;
אומעטום און אויכעט דָּא —
אין אונזער הַיִם
און "זִיעַר" לאָנד.
ווע איסגעשלאָגן האָט די שָׁעה,
די שׂוּעָרְסְּטָע שָׁעה פָּוּן זִין גַּעַשְׁפָּאנְטָן
און אַנְגַּעַצְיוֹגָן, וְוי מַטְרָאָן,
וועלכָּע טָאָרָן אַינְעָם גַּרְעָסְטָן שְׁטוּרָעָם
בֵּין צָוָם סּוֹף — די פֿאַסְטָנָס נִישְׁט פֿאַרְלָאָזָן.

זii — די גייציקע, די כיטראָע פוקסן —
קענען אומעטום אויך ווערַן האון,
און די ערשטע — פון געפֿאָר זיך אָפְצֶוֹרָאָגָן ;
און די לעצטע — אויף צו געבן וואָס צוּשְׁטִיעָה,
ווען אָפְּילּוּ סְגִּיעָן זיך פָּאָר זii אויך שלָאנָן —
די, וואָס האָפּן גָּרְנִישְׂט פּוֹנָעָם «מיין אָונָן דִּין».
נאָר — פִּיעָר קעַנְן פִּיעָר
פּוֹנָעָם שׁוֹנוֹא :
ווען אָונָן וּוֹ אָונָן וּוֹעֵר עַר זָאָל נִשְׁתְּזִין.

אַבְלְדִּיך

און אַבְלָן אֵין הַיִנְטָה דָּא אֵין לְאַנְדָּע יַעֲדָעַ יִדִּישָׁעַר פּוֹיעֶר,
און אַבְלָן וּוֹאָס קָעָן זִיד קִיּוֹן שִׁיבָּעָה נִישְׁטָמַת זַעַן אֵין טְרוּיעָר,
נַאֲךְ לְעַבְנָס, נַאֲךְ לְעַבְעַדְיקָה אַבָּ — פֿעַלְדָּעַר גְּרִינְס, וּוֹיִיךְ אָונָ קָאָרָן,
נַאֲךְ בִּימָעָר, וּוֹאָס זַעַנְעָן פָּאַרְבְּרָעַנטָּזִי אָונָ עֻוקְרָ גַּעֲוָאָרָן.

און אַבְלְדִּיךְ זַעַנְעָן אֵין לְאַנְדָּע אִיצְטָ דִּי שַׁאֲפָעָר אָונָ בּוֹיעֶר,
וּוֹאָס הַאֲבָן קִיּוֹן צִיּוֹת נִישְׁטָמַת, זִיד שִׁיבָּעָה צֹו זַעַן אֵין טְרוּיעָר —
בָּאַטָּאָגָה, אֵין וּוֹאַרְשְׁטָאָטָה, בָּאָ טְרָאַקְטָעָרָס אָונָ אַנְדְּעָרָעָ פְּלִיכְטָן, —
בָּאַנְאָכָטָה, אַוִּיפְּ דָעָר וּוֹאָר, קָעָגָן פְּרָאִים, וּוֹאָס קָוְמָעָן פָּאַרְנִיכְטָן,

איּוֹ אַבְלְדִּיךְ סְלָאָנְדָה, וּוֹיְ דָעָר בִּירְגָּעָר, דָעָר בּוֹיעֶר אָונָ פּוֹיעֶר
און אַלְעַמְעָנָס טְרוּיעָר דָא אִיצְטָ אֵין מִין אַיִיגְעַנָּעָר טְרוּיעָר,
מִיט וּוּעָלְכוֹ מַעַן קָעָן זִיד קִיּוֹן שִׁיבָּעָה נִישְׁטָמַת זַעַן אֵין קָלָאָגָן
נַאֲךְ אַקְעָרָן טִיפְּעָר — דָאָס אַוִּיפְּגָיָן זָאָל הַעֲכָעָר נַאֲךְ, שָׁלָאָגָן

אין לאנד פון אונזער האפענונג

דעם אנדענען פון אלכסנדר זיך

דאָס קלײַנע לאָנד פון אונזער גרויסער האָפֿעַנְגָּה
דאָס קלײַנע לאָנד פון אונזער גרויסער פרײַיך —
דאָס קלײַנע לאָנד איז אונזער גרויסער טרויעַר אַיצָּט
אַ טִיפָּעַר טרויעַר נאָך אַ גָּאנְטָנָס טוּיט.

דעם טוּיט דָא זִיעַט אָנוֹן דָעַר שָׁכֶן אָונְזָעַרְעָה,
וּואָס זִיצְט מֵיט אָנוֹן אַ טִיר דָא בֵּי אַ טִיר ;
דָעַר שָׁכֶן אָונְזָעַרְעָה, וּואָס לְעַבְתָּ אַין פִּינְסְטָעַרְנִישׁ
אוֹן קָאָן אָן מְעַסְעָר זִיךְ נִשְׁתְּטָאָן אַ רִיר ...

אוֹן וּוֹעֵן אוֹן וּואָס עַר טּוֹטָם, אַיז נָאָר וּוַיְיל «אַלְלָאָ» וּוַיְיל,
(צָו מָאָרָד טְרָאָגָט יַעֲדָעָר מֵיט זִין «גָּאָטָהָן הָאָרָאָז...»)
אוֹן יָאָרָן — צִילְּוָן מִירָה, דִי טּוּיט פָּאָרְשָׁנוּטָעָן,
וּואָס וּוֹעֵרָן יַעֲדָן טָאָג גַּעֲרָעָמָט אַין שְׂוֹאָרָאָז.

די הַימְלָעָן זַעֲגָעָן וּוַיְיטָעָר פּוֹל מֵיט בְּלוּקִיְּתָן
עַס שִׁינְגַּט די זָוָן, וּוי שְׁטָעַנְדִּיק בְּלֻעַנְדִּיק, הָעַל,
נָאָר סְגִּיגִית אַיצְט גָּאנְגָּצָע טָעַג אַרְומָם, אַ לִיכְטִיקָּעָר,
דָעַר טְרוּעָר, אַרְוּם יַעֲדָעָר טִיר אָן שְׂוֹעָל.

און קוקט מיט וויאי אַרוּס פֿוֹן יְעָדָנוֹס אָוִיגָּן דָּא
און פרעגט זיך אָומְפֿאַהָאלְפָן שְׁטוּמָעָרְהִיט :
„בִּיסְטֶט דָּאָס לְאַנְדֶּ פֿוֹן אָונְזָעֶר גְּרוּיסְטֶר האָפְעָנָנוּג ?
בִּיסְטֶט דָּאָס לְאַנְדֶּ פֿוֹן אָונְזָעֶר גְּרוּיסְטֶר פְּרִיד ?

פֿאָר וּוּלְכָעַ זִינְד — אַזְוֵי פֿיל בְּלוֹט אָוּן פְּיִיעָר דִּיר ?
וּוֹאָס קוּמֶט פֿאָר בּוּיעַן אִין דָעַר מְדָבָר — חַיִים,
און פֿאָר אֲרוּיסְשָׁלָאנְגָן פֿוֹן זָאמְדָן בְּרוּיטָטֶר זִינְד
און פֿוֹן אַ שְׂטַמִּין אַ נְאַקְעָטָן — אַ בּוּוּם ? ! ”

דָעַר טְרוּיְיעַר פְּרֻעְגֶט אָוּן צִילְטֶט דִי אָומְגָעָקְוּמָעָנוּ :
די מענטשָׁן, ווֹי דִי בִּימָעַר, אָוּן פְּאַרְקָעָרט — — —
עד מְעַסְט אַ יְעָדָעָס אַפְּגַעַבְרָעַנְטָעַ תְּבוֹאָה-פְּעָלָד,
וּוֹאָס האָט גַּעַלְאָזָט נָאָך זִינְד פְּאַרְקָוּלְטָעַ עָרָד.

נָאָר טְרַאַקְטָעָרָס וּוְאַרְפַּן-אַיְבָעָר אָוּן צְעַקְעָרָן
אוּיפְּסָנִי דִי פְּעַלְדָעָר, אַכְּלְדִּיקְעָרְהִיט : —
וּוַיְיל סְלַעַבָּן גִּיטָּה, ווֹו לְעַבְעַדְיִקְעַע לְעַנְקָעָן עַסְנָה
און לְעַבְעַדְיִקְעַע דָאַרְפָּן שְׁטַעַנְדִּיקָּ בְּרוּיטָט ...

חניתה

ニישט דאס ערשטע, נישט דאס לעצטע ווונדערא,
וואס דאס ווונגערלאנד דא האט באויזין,
אוון — דורך בלוט אוון פיער, צו "חניתה"
האבן נאר געקענט באויזין — ריזן.

זענען זי געווונשענע — געקומען,
אט, ווי איך — אזעלכע גלוות-היידן,
מייטן ציל : אויפסנוי זיך איבערפוביין,
איבערפוריעםן אוון איבערשמידן : —

זענען זי געקומען אוון געלאזט זיך
איבער וויסטע, דראענדייקע וועגן,
וואו עס האט דער טויט אויף זי געלויידרט
אוון אייז אפט, געגאנגען זי אנטקעגן.

אנשטאט ערדר — באטראטען האט מען זאמדן,
ה הייסע זאגמדן, שטיינער דורכגעגליטע,
וילדעניש, אא, ווי ס'אייז די געגנט
וואו עס ליגט דער נײַער פונגקט : חניתה —

אויגגעשטעלט דורך שווערעד טעג אוון געכת פיל,
זיך מיט סטעפ אוון מדבר, צו פארמעטען —
שטייט זי הויך, אנטקעגן אלע ווינטן,
שטאָלץ אוון דרייסט אוון זיכער, ווי א פֿעְסְטוֹנְג :

חאל לא פרווטאן וואס און ווער עס וויל נאָר
אונזענער געסט די נײַע דָאַ צעשטערן!
און דער שונא פון אַרומַע ער קען נישט
און קיינַ פַּהֲד — פון חנִיתַה העָרָן.

ווײַפְלָ מאָל געפְרוּוֹת שׁוֵין אִירָעָ וּוּגַן
אוֹן אוֹף אִירָעָ פָּלְדָעָר שׁוֵין פָּאַרְקָרָאָן?
ווײַפְלָ מאָל מִיט פִּיעָר זִי גַּעַשְׁטוּרָעָמֶט
אוֹן אִירָעָ וּוּגַנְטָ דֻּסְמָ קָאָפְ גַּעַבְרָאָן?—

האט עס אים דעם חشك אפונומען,
ווויל „חניתה“, ווי דאס לאנד דא — גרייט איז
אנזועדר פינט: דעם שכן, צו באויזין,
או דאס לעבען, שטאראקער פונעם צווייט איז.

קלין איז דאס לאנד

קלין איז דאס לאנד פון מיין חלום,
נאָר גרויס האָט עס ווונדר באַוויזן,
אוֹ ס'קענען ווען שוואָכע אָן קלינגעַ,
געבוייגענע — אוּיסוֹאָקְסְּן רִיזֶן.

וואַי ס'וֹאָקְסְּן פון שטענְגְּעלְעֵךְ — דעם בעס,
וּאָס בַּרְעַכְּן דֵּי צִיְּן פֿוֹן דֵּי זָעָגֶן,
אוֹן שְׂטָצְּלָן דָּעַם בְּלִיחָן אָן דָּעַם דָּוְנָעֶר —
דָּעַם כֹּוחַ פֿוֹן וּאֲרַצְּלָעַן אַנְטְּקָעָגָן.

קלין איז דאס לאנד פון מיין חלום,
נאָר גרויס איז אַין אַים דֵּי דָּעַדוֹאָרטָנוֹג
פֿוֹן דֵּי, וּוְעַלְכְּעַ זְעַנְעַן גַּעֲקוּמָעַן
די סְטָעְפִּישָׁע בָּעָרְגָּ אַ צְּשָׁפָּדְרָטוֹן,

אוֹן אוּיסְגָּלִיכְּן טָאָלָן פֿוֹן אָוְמָקָם,
דוֹרְךְ זְמָפָן פֿוֹן שְׁלַעַנְגָּ אָן מַאְסָקִיטָן —
סְזָאָל וּוְעָרָן אוּיפְּ שְׁטִינְגָּר אָן זְאָמָדָן
גַּעֲקָעָרטָ, גַּעֲזִיתָ אָן גַּעֲשָׁנִיטָן.

קלין איז דאס לאנד פון מיין חלום,
נאָר גרויס דֵּי עַקְשָׁנוֹת אָן גַּלוּבָן
פֿוֹן דֵּי, וּוְעַלְכְּעַ סְהָאָט דָּא דָעַר וּוְילָן
גַּעֲזִיכָּרטָ, גַּעֲשְׁטָאָרָקָט אָן דָּעַרְהִיבָּן :

דערהויבן צו היליכן פון טורעמאָס
צעשטעלטע מיט נאכט-פראזישעקטארן,
וואָס זוכן די פִינְט דָא, וואָס שטעהָן
וועי פֿעלְד-מיין אַין ווַיְיך אֹן אַין קָאָרְן.

דו"ו צענת איר געורך ?

וואָן אַפְּגַּדְּאַרְט וּוֹרְדוֹן דֵּי הַעֲנָט,
וּוְעַלְכָּעַ הַאַבְּן גַּעַצְׂנוֹן, גַּעַבְּרַעַנְט
אוֹן פָּאַרְבְּרַעַנְט אִיעָר בְּרוּיט —
אוֹוִיפֿ דֵי פָּעַלְדָּעָר,
וּוֹאָס אִיד הַאַט מִיט לִיבָּן אוֹן מִיט לַעֲבָן פָּאַרְזִיִּיט —
וּוֹעֵן וַיִּ זְעַבְּעַן גַּעַוּעַן נַאֲכָד דֵי זְוַמְּפִיקָע נַעֲסָטָן פָּוּן טְוִיט . . .

זאלן אַפְּגָעָדָרֶת וּוּרְדוֹן דֵּי הַעֲמָתָה,
וּוְעַלְכָּעַ הַאֲבָנָה דָּאָס בְּרוּיט אִיךְ פָּאַרְבְּרָעָנֶט;
אַפְּבָעָר אַיְר, מִינְיָע בְּרִידְעָר,
אַיְר — זַיְעָר אָוָן שְׁנִיטָעָר,
אַיְר — הַיְטָעָר,
וּוּ זַעַנְתָּ אַיְר גַּעֲזָעָן —
וּוֹעַן מַעַן הַאֲטָן נָאָר אַ פָּונְקָ בְּלוֹיזָן, אַ בְּיַזָּן, בְּיַים שְׁבָן גַּעַזְעָן,
אוֹן פָּאַרְאַוִיסְגַּעַזְעָן,

וועיל איר האט נישט דעם וועג
או דעם שכן דעם נאנטן געוזוכט ;
ביגש צו שנידין פון מיטשלולד די פרוכט —
ווענט איר געוווען —

וויל איר האט נישט געפֿרווֹט
 פֿאָרֶן שְׁכַּן גַּעֲפִינְגַּן אַ וּאָרֶט,
 ווֹאָס זָאֵל אַיְן זִין פִּינְסְטוּרְנִישׁ
 לִיכְטִיק אִים מַאֲכַן דָּאָס אָרֶט,
 ווֹו עַר האָט אַנְשְׁטָאָט שַׁאֲרְפָּן דִּי קָאָסָע
 אָוִיךְ בְּרָכָה פָּוּן שְׁנִית —
 בַּאֲהָלָטָן, גַּעֲשָׂאָרְפָּט פָּאָר אַיְיךְ סְמֻעָסָעָר,
 פָּוּן שְׁנָאה צָעְגָּלִיט.

ווֹעַן אִיר ווֹאָלֶט ווֹעַן דַּעַם האַלְבַּ-וּוַיְלָדָן שְׁכַּן דַּעֲרָקְלָעָרט
 אָז : גַּעֲנוֹג אַיְזָן פָּאָרְהָאנְגָּן פָּאָר אלְעַמְּעָן עַרְדָּן,
 ווּלְבָעָן ווִיסְטָן נִישְׁטָן פָּוּן יִידָּן, מַוְסְוֵלְמַעְנָעָר אָוּן קְרִיסְטָן,
 אָוּן זָאיְזָן גּוֹט אָוּן גַּעֲטְרִידָיָן ווַיְיָ אַמְּמָעָן, צָו דִּי,
 ווֹאָס גַּיְבָּן זִיד אָפְּ אִיר מִיטָּן שְׁוּוִיסִיקָּעָר מִי —
 נִישְׁטָן צָו לְאָזָן זִי נְאָקָעָט פָּאָרְוּאָרְלָאָזָט אָוּן ווִיסְטָן ;
 ווֹעַן אִיר ווֹאָלֶט עַס אִים אוּפְּגַעְקָלָעָרט פְּשָׁוֹט אָוּן פְּרָאָטָן,
 ווַיְיָ אַמְּגַנְּטָשָׁן, ווֹעַן עַר אַיְזָן נִישְׁטָן מִיטָּן אַיְגָּנָס גַּעֲבָלָעָנדָט —
 ווֹאָלָטָן אַיְיָרָעָ פְּעַלְדָּעָר נִישְׁטָן אַיְצָטָעָר גַּעֲבָרָעָנט,
 אָוּן מִיוֹאָלֶט נִישְׁטָן גַּעֲשִׁיקָּט צָו דַּעַם שְׁכַּן אַ קְלָלָה,
 אָז : אַפְּגַעְדָּאָרָט ווּעָרָן אִים זָאָלָן דִּי הָעָנָט ...

אַיְבָּרְפָּאֵל

שפֿעטֶע נָאכֶט,

וֹוי אֲפָגָעַמְעַקְתּ פָּוּן יַעֲדָן שְׁפּוֹר פָּוּן לְעַבְנָן —
לִיגְט אַיְן טָאל צְעוֹוִישָׂן בְּעַרְגּ דָּעַר קָאַלְעַקְטִיוּוּ,
וֹוי צְוֹגַעְדַּקְתּ מִיט פִּינְסְטְּעַרְנִישּׂ גַּעֲדִיכְטָעָר.

שְׁטַעְדָּרְן פְּרוּוֹן לִיְיכְּטָן אָוּן בָּאַלְיְיכְּטָן,
צִינְדָּן זִיךְ אָוּן זְשֻׁמְרָעָן וֹוי מִיט אַיְינָן,
לְעַשְׂן זִיךְ — דָּעַרְטְּרָוְנְקָעָן אַיְנָעָם חָוְשָׂר.

טוּבְעַ שְׁטִילְקִיְּתַ —

וֹוי דָעַם אַטְעַם אַיְנְגָעָהָאַלְטָן
וּוְאַלְטָן דָעַר פִּינְסְטְּעַרְרָעָר אַרְוּם.

אַ בִּיקְסְׂן־שָׂאָס — אַ הִילְךָ,

וֹוי סְׂיוֹאַלְטָן פָּוּן בְּלִי אַ פְּרָאָפָן

דוּרְכְגְּזְעַצְטָן דִי נָאַכְטָן

אוֹן וֹוי אַיְיךְ שְׁפְּלִיטְעַר־שְׁטִיקְלָעָד

עַרְגְּעַץ זִיךְ צְעַשְׁאָטָן.

נָאָכוֹן עַדְשָׁתָן בִּיקְסְׂן־שָׂאָס — אַ צְוַיְיטָעָר,

נָאָר אַ וּוְיִיטְעַרְרָעָר — גַּעַשְׁיקָטָן עַנְטְּפָעָר.

וועדער שטייל, נאך שטיילער ווי געועען.
און אין דער שטילקיט — דראעלענדיקע אומרו.
פון דער פינסטער טיילט זיך אויס א סילוועט:
א שומר מיט א ביקס.
נישט לאנג נאך אים — א צוויתער סילוועט:
א צוויתער שומר.

ערשטער שומר: נו, ווי זעט עס אויס?
וואט גויטיק זיין נאך קoilן היינט,
צי ס'זעט גענוג זיין?

צוויתער שומר: כ'מיין או ס'זעט נישט סטיען,
עס געפאלט מיר עפעס נישט די שטילקיט,
שטייל אזי איז שטענדיק ערבעט...

ערשער שומר: זיינט נאכט היינט.
האסט געוזן א פינסטערביש?
דערכו די פיבתקיט —
ממיש עס צענעמט די ביינער,
ס'מלבוש קלעפט זיך מיר צום ליב שוין
אויך די ביקס איז האנט איז קלעפיק,
ס'אייז א נאכט איז, פאר פליינקע קעץ נאך
און פאג' כיטרע פוקסן...

א שאקאל האט זיך צעקלאלגט.

א צויזיטער אוון א דרייטער

אוון נאך זיי : א גאנצע עדה —

קלאגט א הונגעריך געקלאלגט.

ארײַן, אין טויבער נאכט.

א פלעמל פון א האנט-לאטען-טערגען

שוויימט פון וויטנס נאנט פון דראָעֶרד

אנטקעגן בידיע שומרים.

בידיע בליבן שטיל

אוון קווק אין דערוואָרטונג

אויפֿן קומען פונעם פלעמל,

וואָס באַלייכט אוון וואָרפט אַשאָטן

פון אַ מענטשׁ, וואָס גענטערט אַיִּיך.

איינער פון די שומרים : ווער אין ?

ענטפער : איך פון דרייטן פָּאַסְטָן !

ס'פלעמל לעשט זיך.

אין דער פִּינְסְטָאָר —

דריטער סילוועט וואָקסט אויס.

דער דרייטער : (סָאַפְּנְדִּיק אוון אַיִּיך)

— פונעם צויזיטן פָּוֹנְקָט גַּעֲלָנוּגָעָן

האט מען, איז פארהאן סימנים,
או מיר דארפּוּ היינט זיך ריכטן
אויף א איבערפָּאל פּון דרום,
און מען הייסט אונז הארט בײַם וועלדַל
בָּאַלְד פָּאָרְגְּרוּסְעָרְן דִּי שְׁמִירָת.

צוויטער שומר : ס'איו באַטָּאג געוווען שוין קענטיק,
ס'האָבן חַבְרָה בֵּי דַעַר אַרְבָּעַט
אויף די פֿעלְדָעַר, היינט פָּאָרְדְּעַכְטִיקְט —
ס'צִיּוֹן זיך פּוּן קָאָרָאָוָאנָעָן,
בָּאָרְג אַרְאָפּ-צָו מִיט דַעַר וּוְאָדִי
פּוֹל בָּאָזְעַצְט אָוּן אַנְגָּעַלְאָדוֹן
וּוי צו אַ בָּאָלְגָּעַלְדוֹנוֹ :

מִיט וּוְיִיב אָוּן קִיבָּה,
מִיט זַעַק אוּף דַוְבָּר,
מִיט בְּלָעַכְנָן נָאָפְט
אוּף אָוְנְטָעַרְצִינְדָן ...

ערשטער שומר : (וּוי צו זיך) — דַעַר טִיוֹול וּוְיִסְטָ זַי,
וּאָס דַעַר סֻוֹף וּוְעַט זַיִן דַעַרְפּוּן אָוּן וּוּן ?
ニישטא שוין באָלְד קִיּוֹן כֹּוח אוּף די פִּיס צו שְׂטִיאַן
פּוּן וּוְאָדִיְיַיִן אָוּן פּוּן קָעַמְפּוּן מִיט די כְּנוּפִוּת,
נאָכְט נָאָד נָאָכְט, חדַשִּׁים לְאָגָּג אָזְיִ!

דער דרייטער שומר : — כמיין ס'אייז נישט געווונטשן,
או מיר זאלן אלע דריי דא שטײַן איצט,
לאמֵיר זיך פונְגָאנְדֶעֶר — — —
(ענדיקט נישט דאס ווארט).
און אלע דריי באָפָאַלְט אַ שוועַר אָוְמָהִימְלָעַד שׂוּוֹיִיגַן).
אויפַן שׂוּוֹאַרְצַן נַאֲכַטְ-פַּאַן —
אַ פַּאֲרְדָּעְכְּתִיךְ רַיְּטְלָעַן זִיךְ,
וּוִי פָוָן אַ זָּוּנְ-אַוִּיפְגָּאנְגַּן ;
דיַ רַוִּיטְקִיְּתַהְיָבֶט זִיךְ,
שְׁטִיגַט אַוְן שְׁטָאַרְקַט זִיךְ ;
פִּינְסְטָעְרְנִישַׁ טְרַעַט הִינְטָעְרוֹוְיִילְעַכְטַס אַפְּ
דָּאַס אַרְטַה, פָּאָר רַוִּיטְקִיְּתַהְיָבֶט פָוָן אַ יִם מִיטַּ פִּיעַר.
לְאָגָעָרְ-הַוִּיפְ מִיטַּ הִיּוֹלְעַד, שְׁטָאַלְן, שְׁיַעַרְט —
לוַיְיכַּטְן אוַיְיף מִיטַּ רַוִּיטְקִיְּתַהְיָבֶט פָוָן אַ שְׁרָפָה...
אוֹן אַלְאָרְעַם-קָלָאָגַ פָוָן הוַיְקִ-גְּלָאָק.
אַ גַּעֲלִיִּיף פָוָן סִילּוּעַטְן.
ס'הָעָרָן זִיךְ דיַ בִּיקְסְ-שְׁלַעַטְעַר.
עַרְשְׁטָעַר זָאָלֶפֶ אַוְן צְוִוִּיטְעַה, דְּרִיטְעַר,
קוַיְלוֹן בְּלִיצְן אוַיְיף אָוְן קְנָאָלָג,
רַיְיכַּטְן אוַיְיף דיַ נַאֲכַט דיַ טְוִיבְעַן,
און אַ טְרָאַקְטָאָר קְנָאַקְט אַוְן טְרָאַסְקָעַט
אוֹיפַן רַוִּיטְן פָּעַלְדַּ מִיטַּ חְבוֹאָה,

רייטט און דישעט צו מיט גלייבעס ערְד —
דאַס פרענסנדיקע פִּיעָר ...

בֵּי דָעַם אֲפֵשִׁין פֹּון דָעַר שְׁרָפָה
טְרָאָגֶט אֲגָרּוֹפָעַ מְעַנְּטָשָׁן וּמְעַמְּעָן,
וּוְיִ דִי צִינְעָרַ קְרִיצָן שְׁטִינְגְּדָלָעַךְ
אוֹנְטָאָרַ טְרִיכָתַ פֹּון דִי, וּוְאָס טְרָאָגַן
דוֹרְכָן הוֹיף אֲדוֹרָךְ אֲקְרָבָן:
אֲפָאָרוֹוֹנְדָעָטָעַ שְׁוֹמְרָתָה.
זִי — גַּעֲהִיתַן האָט דָעַם גּוֹרָן
אוֹן דִי עַרְשָׁטָעַ קוֹיֵיל גַּעֲשִׁיקָת זַיִי,
בֵּין דָעַר לְעַצְטָעַר קוֹיֵיל אִין טָאַש —
גַּעֲפִיעָרֶט אָוּן נִישְׁטַ אֲפָגָעָטָרָאָטָן ...

הַוִּיף וּוְעָרָט לִיְדִיק, שְׁטִיל אָוּן שְׁטִילָעַר.
שִׁיסְעָרִי וּוְעָרָט שְׁוֹאָךְ אָוּן שְׁוֹאָכָעָר,
שָׁאָסָן אַיְנְצָעָלָנָעַ אָוּן וּוְיִיטָעַ
קְלָמָעַן שְׁוֹן וּוְיִ אֲפָגָעָלָגָן:
אוּיךְ דָאַס פִּיעָר פָּאָלָט אָוּן לִיְגַּט זַיִד
אוֹן דִי רְוִיְּטָקִיַּת — בְּלָאָס אָוּן בְּלָאָסָעַר —
קְרִיכָת אַיְגָאנָצָן אֲפַפְּ פֹּון הִימָלָן,
אוֹן אֲהַלְבָעַ נַאֲכָת בְּלִיבָת לִיגָן
וּוְיִ אָוּן אֲוִיסְגַּעַבְרָעַנְטָעַר שִׁיטָעַר ...

ס/פיקט זיך שוין אויף טאג
א מאטע בלאָסע בלוייקיט
גייט פֿאַרְשָׁלָאָפָן אויף אין האַרְיוֹאָנט.
די זוּן שלאָגָט קוּים זיך אָן, אָן הימל
וואַן שאַלְיעָכְטָס פֿוּן אָן איי,
וואָס פֿלאָגָט, צעפָאלָט
און לאָזֶט אָרוּיס אַ נִיְּגָעְבָּירְוִן לעֲבָן.

— — — — —
א גַּעֲקָרִי, אַ היַּרְזָעֵרִי אָן קִיְּגָעָמָק,
געַגְיִי פֿוּן הַיּוּרָר, צַעַלְטָן אָן בָּאַרְאָקָן,
סְקָלָאָפָן רַעַשִּׁיק מִילְּדִיקָאנְגָּעָן אָן סְקָלִינְגָּעָן;
צַיְּמָלָעָךְ, קִיְּטָלָעָךְ, רִינְגָּעָן פֿוּן גַּעַשְּׁפָאָנְגָּעָן;
סְאיַן דָּעָר הַוִּיפָּר, נִישְׁטָאָוִסְגָּשְׁלָאָפָן — וּוואָךְ שוּין
איָנוּם בְּלוּיָּעָן טְוִיאָיקָן בָּאָגְּנָעָן,
וּוְעַלְכָּעָר טְרִיפָּט אוּפָּיךְ אַלְץ מִיט טְרָאָפָּנָס פִּיכְטָקִיט
פְּרִישָׁה, וּוְיָאָךְ אַ רְעָגָן.

איָנוּם עַסְ-זָאָל, בָּא דָעָר קִידְּן,
אָרוּם דָעַם לְאָגָגָן טִיש בָּא פְּרִישְׁטִיקָן:
חַבְרָה טִילְעָן זיך מִיט אַיְבָּעָרְלָעְבָּונָגְ פֿוּן דָעָר נָאָכָט,
און טָוָמֵל הַיְּבָטְ-זִיךְ מִיט דָעָר פָּאָרָע
פֿוּן די טָעַלָּעָר, טָעַפְ אָן קָרִיגָּלָעָךְ;

איינער פאלט דעם צווײַטן אַין די רײַד אַלײַן,
אַ שטימ פֿאָרְשְׁרִיט אַ שטימ,
ס/האט יעדער עפֿעס צוֹצְגָּעָבָן,
צוֹצְגָּעָבָן, צוֹצְוֹאָרְפָּן
פֿאָרְבָּ צוֹם בַּילְד אָוּן פֿיְיעָר
אוֹ דָעֵר נַאֲבָטְ-דַּעְרְצִילְוָג . . .

“ס’ אַין גַּעֲזָעָן שָׂוִין אַיְינְמָל פָּוּן אַ נַּאֲכָט !
עַס האַט זִיךְ וַיִּ גַּעֲלוֹינְט דַּעַר עַסְק . . .”
“זִיךְ גַּעֲרִיסָן וַיִּ דִי לִיְּבָן
אוֹן גַּעֲפָלָן וַיִּ דִי פְּלִיגְגָּן . . .”
“בלִינְדָעּ זַעַנְעָן זִיךְ, וּוֹאָס וַיִּסְצָן זִיךְ ! —
מַעַן הַיִּסְטָ זִיךְ גַּיִּינְ, אַין — גַּיִּיט מַעַן
פָּוּן דִי פֿירְעָרָס אַפְּגַעְקְוִיפְּטָע,
פָּאָר אַ פְּעַקְלָ סִיגְאָרְעָטָן . . .”
“וּוֹאָלָטָן אַיְינְמָל דִי עַפְעַנְדִּיס
כָּאָטָש, אַרְוִיס מִיט זִיךְ צַוְּאָמָעָן
אוֹן פָּאָרוֹכְט אַ קְוִיל אַ הַיְּטָע —
וּוֹאָלָטָן זִיךְ גַּעֲוָוסָט, וּוֹאָס הַיִּסְטָ עַס :
וְאָרְפָּן מַעֲנְטָשָׂן בְּלִינְד אַין פֿיְיעָר,
מַעֲנְטָשָׂן, אַרְבָּעַטְסִ-מַעֲנְטָשָׂן פּוֹנְקָט וַיִּ מִיר
אוֹן — קַעַנְעָן זִיךְ זַיִּין אוֹנוֹ בְּרִידְעָר.”

„ס'וועט נאך דוירן, לאנג נאך דוירן,
בין די בלינדע וועלן ווערן זעווודיק
און אנהיבן פארשטיין אי אונז אי זיך אליין...“
„פארהאנגען, צום באדוייערן, א צד בא זוי
און אויך א צד בא אונז,
און נאך א „דריטער צד“. —
די אלע צדדים ווילן נישט
ארינטראגן קיין ליבט צו זיין
עס לוינט זיין נישט, —
ויל אינדרפינסטער
טוט זיך „שווארצע ארבעט“ בעסער.
ס'וועלן, ווער-וועיסט וויפל צייטן,
מוון אפגיין נאך אין בלוט...“

דער הויף-גלאק האט א קלונג-געטאָן
און אנגעיזאגט דעם ארבעטס-טאג,
און חбраה זעגען מיט די לעצטער ביסנס
פונ דער קיד אין הויף ארויס,
און פונעם הויף — ווי זעלנער זיך צעהנט
מיט די ארבעטס-כלים,
ווער צופות און ווער מיט פורן,
ווער מיט טראקטאָרס, ווי מיט טאנקן: —

זיך צעפֿאָרֶן, זיך צעגָאנְגָעֶן
אייבּער טויאַיק פִּיכְכְּטָע וועגן,
צֹו דֵי פֻּלְדָּעָה, צֹו דֵי כְּרָמִים,
וועלְכָע ווילְן גָּארְנִישָׁט וויסָן,
אוֹן זַי ווָאָרְטָן,
אוֹן זַי מָאנְגָּעֶן :
בלוֹט אוֹן שְׂוֹיִס פָּאָר בְּרוּיט אוֹן בְּרָכָה.

שפאניע, כינע, אַרְצֵי-ישָׂרָאֵל

צייאָ, צי נישט קיון יידישע מדינה :
שפאניעם, כינע —
אט, וואָס מיז גיט אָן !
מייט זי — מייט שפאניע און מייט כינע —
שטייט אַ וועטלט אין קאָן,
אַ וועטלט, ווי אויף אַ וואָגנָאָל פֿוֹן אַ וואָגֶר,
וואָס ציט אַראָפּ צוֹ נאָכָט
אוֹן שטעהלט זיַּךְ קעגָן טאגּ.

אוֹן — נישט די יידישע מדינה — — —
שפאניעם, כינע —
אט, וואָס מיז גיט אָן !
מייט זי — מייט שפאניע און מייט כינע —
שטייען דאסָן,
שטייען גלאָסָן
אייצט אין קאָן ;
אוֹן וואָסנָר זיגער-פֿאָן
ס'וועט פֿלאָטערן אין שפאניע און אין כינע —
פֿלאָטערן וועט אומעטום און דָאָן
אוֹן וואָסנָר שעה ס'וועט אָויסשלאָגָן אין זי —
אוֹאָז וועט שלאָגָן אָומעטוּסָמָּה, די שעה.

א י נ ה א ל ט :

5	מיין ברענענדיזער שטאמ
6	עפנט!
7	*
8	שכנות
9	צו אבדאַלְאָן
10	פינסטערניש
11	איין נאכט פון שרעג
12	די שוואָרטצע האָנט
14	פליטים
16	בארענזהארציינע
18	ביימער איין פלאָטען
20	נאָז שחייטה
21	נעם

פָּאַרְוֹזָס אָוּן וּוּי לְאַנְג	28
בְּלֹט אָוּן פִּינֶר	29
אַיִן בְּלֹט אָוּן אַיִן פִּינֶר	31
נִישְׁטַ דָּרְקָנֶנט	32
מִיר	35
אָוְנְצָעֵר שְׁכַן	23
קְלָאָג אָוּן אַיִינְגָה אַלְטָנְקִיט	26
דִּי	37
אַבְּלִידִיק	39
אַיִן לְאַנְדְ פָּוּן אָוְנְצָעֵר הַפְּעָנוֹנָג	40
חֲנִיתָה	42
קְלִין אִיז דָּס לְאַנְד	44
וּוּ זָעַנְט אִיר גָּעוּטָן ?	48
אִיבְּנָרְפָּאֵל	48
שְׁפָאַנְיָעָ, כִּינָעָ, אַזְקִיְישָׂרָאֵל	58

פון זעלבן מחבר:

	אין זוניקן לאנד	
1927	„גיעז קולטור”, וואראשע *	פארלאג
	רויט אויף שווארץ	
1929	„גיעז קולטור”, וואראשע *	פארלאג
	גאלדענע זאמדן	
1932	„אייגנס”, וואראשע *	פארלאג
	סערגי יעסענין	
1933	„אייגנס”, וואראשע *	פארלאג
	מייט לענדער גלייך	
1934	„אייגנס”, תל-אביב *	פארלאג
	די 24-טטע שעה	
1935	„אייגנס”, תל-אביב *	פארלאג
	פאר מיר און פאר אלע	
1936	„אייגנס”, תל-אביב *	פארלאג
	אנוווקם	
1938	„אייגנס”, תל-אביב	פארלאג